

Άρειος Πάγος: 1680/1990, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 50/91 σελ. 645, Δ.Ε.Ν. 48/92 σελ. 423

Περίληψη: Απόδειξη γνησιότητας φωτοτυπίας. - Η ένορκη βεβαίωση δεν αποτελεί έγγραφο αλλά μαρτυρική κατάθεση. - Κατά την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης που προήλθε από εργατικό ατύχημα λαμβάνεται υπόψη το συντρέχον πταίσμα του τραυματισθέντος και μπορεί αυτή να καθορισθεί μειωμένη. - Σύμβαση ομαδικής ασφάλισης του προσωπικού επιχείρησης κατά του κινδύνου μερικής ή ολικής ανικανότητας. - Σε περίπτωση πραγματοποίησης του κινδύνου, οι εργαζόμενοι (τρίτοι) αποκτούν ευθέως δικαίωμα κατά της ασφαλιστικής εταιρείας προς καταβολή του ασφαλίσματος. - Με τη σύμβαση ασφάλισης γεννάται παθητική εις ολόκληρο ενοχή των συμβαλλομένων έναντι του τρίτου και η από κάποιον συνοφειλέτη καταβολή της οφειλής απαλλάσσει και τους λοιπούς.

Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1914 άρθρο 16 § 4. Α.Κ. άρθρα 299, 300, 410 επ. Κ.Πολ.Δ. άρθρα 457 § 4, 671 § 1.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. Μ. ΠΑΠΑΔΑΚΙΣ

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. ΙΩΑΝΝ. ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ

Δικηγόροι οι κ.κ. Κων. Σωτήρχαινας, Μιχ. Γιαμπουράνης και Εμμαν. Καραλάκης

Κατά τη διάταξη του άρθρου 540 § 2 Κ.Πολ.Δ. κάθε διάδικος υποχρεούται να επιδείξει τα έγγραφα που κατέχει και μπορούν να χρησιμεύσουν προς απόδειξη ενώ κατά τη διάταξη του άρθρου 457 § 4 Κ.Πολ.Δ. επί φωτογραφικής αναπαραστάσεως και κάθε άλλης μηχανικής απεικόνισεως εγγράφου εφ' όσον αμφισβητείται η γνησιότητα οφείλει εκείνος που το έχει προσκομίσει να αποδείξει την γνησιότητα. Εφόσον ο διάδικος που έχει προσκομίσει το έγγραφο σε φωτογραφική αναπαραστάση η μηχανική απεικόνιση οφείλει να αποδείξει την αμφισβητούμενη γνησιότητα αυτής, ο αντίδικος του παραπάνω διαδίκου δεν έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει την επίδειξη του πρωτοτύπου του εγγράφου. Εν προκειμένω το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε ότι η φωτοτυπία του από 11.9.1984 δελτίου χρεώσεως, εργασιών που είχαν προσκομίσει και επικαλεσθεί τα αναιρεσίβλητα νομικά πρόσωπα ήταν γνήσια γι αυτό και απέρριψε σιωπηρώς την δίχως έννομο συμφέρον του αναιρεσειόντος αίτηση αυτού όπως υποχρεωθούν τα αναιρεσίβλητα νομικά πρόσωπα εις επίδειξη του πρωτοτύπου του παραπάνω εγγράφου. Έτσι ο εκ του άρθρου 559 αριθ. 9 περιπτω. γ' Κ.Πολ.Δ. πρώτος λόγος αναιρέσεως κατά το πρώτο τμήμα αυτού, με τον οποίον προβάλλεται η αιτίαση ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο άφησε αδικαστη την παραπάνω αίτηση του αναιρεσειόντος, είναι αβάσιμος.

Για να είναι ορισμένος ο εκ του άρθρου 559 αριθ. 26 Κ.Πολ.Δ. λόγος αναιρέσεως πρέπει να αναφέρεται στο αναιρετήριο το πραγματικό περιεχόμενο αποδεικτικού κατά τα άρθρα 339, 432 επ. Κ.Πολ.Δ. εγγράφου και το περιεχόμενο που αποδόθηκε σε αυτό από το δικαστήριο της ουσίας. Έτσι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως, κατά το δεύτερο τμήμα αυτού, με τον οποίον προβάλλεται η αιτίασή της υπό του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου παραμορφώσεως του περιεχομένου της υπ' αριθ.

3148/1986 βεβαιώσεως του ΙΚΑ και της υπ' αριθ. 925/1985 εκθέσεως αυτοψίας του Τεχνικού Επιθεωρητού του Υπουργείου Εργασίας χωρίς να αναφέρεται στο αναιρετήριο το περιεχόμενο που αποδόθηκε σε αυτά τα έγγραφα από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, είναι αόριστος.

Η κατά το άρθρο 671 § 1 Κ.Πολ.Δ. ένορκη βεβαίωση ενώπιον Ειρηνοδίκου ή συμβολαιογράφου δεν αποτελεί έγγραφο υπό την έννοια των άρθρων 339, 432 επ. Κ.Πολ.Δ. αλλά μαρτυρική κατάθεση που έχει γίνει εκτός δίκης. Επομένως η υπό του δικαστηρίου της ουσίας παραμόρφωση του περιεχομένου ενόρκου βεβαιώσεως δεν ιδρύει τον εκ του άρθρου 559 αριθ. 19 Κ.Πολ.Δ. λόγον αναιρέσεως. Έτσι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως κατά το τέταρτο τμήμα αυτού ως προς την δι' αυτού προβαλλομένη αιτίαση ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο των υπ' αριθ. 3678/1986, 3825/1986 και 9947/1986 ενόρκων βεβαιώσεων ενώπιον της Συμβολαιογράφου Πατρών Β.Ρ.-Κ, και της Συμβολαιογράφου Αχαρνών Ε.Δ.-Ζ., αντιστοίχως, είναι προεχόντως απαράδεκτος.

(...) Η επιδίκαση χρηματικής ικανοποιήσεως ρυθμίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 299, 300, 914, 932 Α.Κ. έστω και αν η ηθική βλάβη προήλθε από τραυματισμό σε εργατικό ατύχημα κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 1 του ν. 551/1914. Η διάταξη του άρθρου 16 § 4 του ν. 551/1914 καθορίζει την προϋπόθεση της υπό του δικαστηρίου επιδίκασεως επί εργατικού ατυχήματος μειωμένης αποζημιώσεως και δεν αποκλείει την εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 300 Α.Κ. κατά την επιδίκαση της χρηματικής ικανοποιήσεως. Έτσι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο που κατά τον καθορισμό της χρηματικής ικανοποιήσεως του αναιρεσειόντος έλαβε υπόψη το συντρέχον πταίσμα αυτού στον τραυματισμό τους σε εργατικό ατύχημα δεν παραβίασε τους κανόνες του ουσιαστικού δικαίου που προαναφέρθηκαν και ο εκ του άρθρου 559 αριθ. Κ.Πολ.Δ. δεύτερος λόγος αναιρέσεως, κατά το πρώτο τμήμα αυτού, είναι αβάσιμος.

(...) Από τις διατάξεις των άρθρων 189, 192, 193, 221 § 1 ΕΝ. 361, 410 επ. Α.Κ. προκύπτει ότι ο εργοδότης, ή τρίτος, μπορεί να ασφαλίσει ομαδικώς με σύμβαση ασφαλίσεως το προσωπικό επιχειρήσεως κατά του κινδύνου ολικής ή μερικής ανικανότητας αυτού προς εργασία και ότι διά της συμβάσεως ο τρίτος, σε περίπτωση πραγματοποίησης του κινδύνου, αποκτά ευθέως δικαίωμα κατά της ασφαλιστικής εταιρίας προς καταβολήν του ασφαλισματος. Κατ' αυτόν τον τρόπον διά της συμβάσεως ασφαλίσεως γεννάται εκ του νόμου παθητική εις ολόκληρο ενοχή των συμβαλλομένων έναντι του τρίτου και κατά το άρθρο μένουν έναντι του τρίτου και κατά το άρθρο 483 Α.Κ. η από κάποιον συνοφειλέτη καταβολή της οφειλής απαλλάσσει και τους λοιπούς. Εν προκειμένω δέχθηκε το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ότι το δεύτερο των αναιρεσιβλήτων νομικό πρόσωπο είχε υποχρέωση, που απέρρεεν από σύμβαση με το πρώτο αναιρεσιβλήτο νομικό πρόσωπο να ασφαλίσει το προσωπικό του εργοταξίου στο οποίο εργαζόταν ο αναιρεσειών και για αξίωση παροχής χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ηθικής βλάβης από εργατικό ατύχημα ότι το δεύτερο των αναιρεσιβλήτων εξεπλήρωσε αυτή την υποχρέωσή του και ασφάλισε το προσωπικό του εργοταξίου, ως και ότι η ασφαλιστική εταιρεία εξεπλήρωσε υποχρέωση εκ της συμβάσεως ασφαλίσεως και κατέβαλε στον αναιρεσειόντα για χρηματική ικανοποίηση το χρηματικό ποσό των 1.200.000 δραχμών που δικαιούται. Έτσι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο που δέχτηκε την καταλυτική ένσταση των αναιρεσιβλήτων και απέρριψε το περί επιδίκασεως στον αναιρεσειόντα χρηματικής ικανοποιήσεως αίτημα της αγωγής, δεν παραβίασε τους παραπάνω κανόνες του

ουσιαστικού δικαίου ούτε τις άσχετες διατάξεις των άρθρων 225 ΕΝ, 411, 477, 483 εδάφ. 2, 487 Α.Κ. και 14 § 1 εδάφ. α' και β' του ν. 1398/1983 και ο εκ του άρθρου 559 αριθ. 1 Κ.Πολ.Δ. αντίθετος τρίτος λόγος αναιρέσεως, κατά το πρώτο τμήμα αυτού, είναι αβάσιμος.

Πράγματα υπό την έννοια του άρθρου 559 αριθ. 8 Κ.Πολ.Δ. συνιστούν πραγματικοί ισχυρισμοί που τείνουν στη θεμελίωση ή κατάλυση ή παρακώλυση του επιδίκου δικαιώματος και εντεύθεν ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης. Συνεπώς τα νομικά επιχειρήματα διαδίκου δεν συνιστούν πράγματα και η παράλειψη του δικαστηρίου της ουσίας να τα λάβει υπόψη δεν ιδρύει τον παραπάνω λόγο αναιρέσεως. Έτσι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως κατά το δεύτερο τμήμα αυτού με τον οποίον προβάλλεται η αιτίαση ότι το δευτεροβάμιο δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό του αναιρεσείοντος ότι κατά τις διατάξεις του νόμου που αναφέρονται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσης αποφάσεως η ασφαλιστική σύμβαση δεν καλύπτει και την χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, είναι απαράδεκτος.

Ο εκ του άρθρου 559 αριθ. 19 Κ.Πολ.Δ. λόγος αναιρέσεως ιδρύεται όταν η προσβαλλομένη απόφαση έχει αντιφάσεις στην ελάσσονα πρόταση και εντεύθεν καθίσταται ανέφικτος ο ακυρωτικός έλεγχος της ορθής ή μη υπαγωγής των πραγματικών περιστατικών που έγιναν δεκτά από το δικαστήριο της ουσίας στον προσήκοντα κανόνα ουσιαστικού δικαίου. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως δεν ιδρύεται επί αντιφάσεων των νομικών συλλογισμών που εκτίθενται στην μείζονα πρόταση της προσβαλλομένης αποφάσεως (Ολ. Α.Π. 44/1990). Έτσι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως, κατά το τρίτο τμήμα αυτού, με το οποίον προβάλλεται η αιτίαση ότι η προσβαλλομένη απόφαση, περιέχει αντιφάσεις κατά την νομική θεμελίωση και εντεύθεν την μείζονα πρόταση αυτής, είναι απαράδεκτος.

Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως, κατά το τέταρτο τμήμα αυτού, με τον οποίον προβάλλεται αιτίαση περί της κατά το άρθρο 561 παρ 1 Κ.Πολ.Δ. ανελέγκτου ακυρωτικώς εκτιμήσεως υπό του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου του περιεχομένου του ασφαλιστηρίου περί της συμβάσεως ασφαλίσεως που είχε συνάψει το δεύτερο αναιρεσίβλητο νομικό πρόσωπο με την ασφαλιστική εταιρία (Α.Λ.Ι.Σ., είναι απαράδεκτος.

Ο εκ του άρθρου 559 αριθ. 19 Κ.Πολ.Δ. τέταρτος λόγος αναιρέσεως, κατά το πρώτο τμήμα αυτού, με τον οποίον προβάλλεται η αιτίαση ότι η προσβαλλομένη απόφαση δεν έχει αιτιολογία είναι αβάσιμος αφού η προσβαλλομένη απόφαση έχει εκτενή αιτιολογία ενώ ο ίδιος λόγος αναιρέσεως, κατά το δεύτερο και τρίτο τμήμα, με τον οποίον προβάλλεται η αιτίαση ότι η προσβαλλομένη απόφαση έχει ελλειπή και αντιφατική αιτιολογία χωρίς να αναφέρεται στο αναιρετήριο η έλλειψη και αντίφαση του αιτιολογικού της προσβαλλομένης αποφάσεως, είναι αόριστος. (Απορρίπτει την αίτηση περί αναιρέσεως της υπ' αριθ. 12031/1987 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών).